قیمت ۲۰۰۰ تومان / شماره ۲۰۹۴

toseeirani.ir

روزنامه صبح
سیاسی،اجتماعی،اقتصادی

توسعه ایرانی

پنجشنبه ۱۸ دی ۱۴۰۴ /۱۸ رجب ۱۴۴۷ /۸ژانویه ۲۰۲۶

ترامپ در تدارک بازآفرینی مدل ونزوئلا در اردوگاه ناتو است؛

گرینلند؛ کانون منازعه بی‌سابقه فرا آتلانتیکی

جهان ۵

سفر وزیر خارجه عمان به تهران، اوایل هفته آینده؛

مسقط دوباره وارد میدان می‌شود؟

سیاست ۲

چرخش کامل به راست اقتصادی، هزینه‌های زندگی را به ۸۰ میلیون تومان می‌رساند

معیشت مردم؛ قربانی بازی‌های سیاسیِ تورم‌زا

دسترنج ۴

همزمان با دستور پزشکیان به «عدم برخورد امنیتی» با معترضان، گزارش‌های میدانی حکایت دیگری دارد؛

دستورِ مدارا؛ زبانِ تهدید

اعتراضات روزهای اخیر، اگرچه با مطالبات اقتصادی و معیشتی آغاز شد، اما به‌سرعت وارد مرحله‌ای شد که دیگر صرفاً خیابان و بازار، صحنه اصلی آن نبود. از شهرستان ملکشاهی در استان ایلام تا قلب پایتخت، ردّی از این تنش‌ها به جا ماند که این‌بار نه ویترین مغازه‌ها، که راهروهای بیمارستان‌ها را درگیر کرد. این روند اما هم‌زمان با تأکید دولت بر «عدم برخورد امنیتی با معترضان» بود. تاکید همزمانی که در مقابلش روایت‌هایی از ورود نیروهای امنیتی به مراکز درمانی، گاز اشک‌آور در حوالی بیماران و انتقال اجباری مجروحان منتشر شد؛ روایتی که تناقض میان گفتار رسمی و تجربه میدانی را بیش از پیش برجسته کرد. اعتراضات اخیر در ایران، در بستری شکل گرفت که فشارهای اقتصادی، تورم افسارگسیخته و نارضایتی‌های انباشته، زمینه‌بروز آن را از مدت‌ها قبل فراهم کرده بود. بازارها نیمه‌تعطیل شدند، خیابان‌ها شلوغ‌تر از همیشه بود و ادبیات رسمی نیز بار دیگر به دوگانه آشنای «اعتراض» و «اغتشاش» بازگشت. در همین چارچوب، مقام‌های دولتی و نمایندگان مجلس تلاش کردند مرز روشنی میان «مردم معترض» و «عناصر خشونت‌طلب» ترسیم کنند. روز گذشته محمدجعفر قائم‌پناه، معاون اجرایی رئیس‌جمهور، دیروز در حاشیه جلسه هیأت دولت تأکید کرد کسانی که دست به اسلحه می‌برند، چاقو می‌کشند یا به مراکز نظامی حمله می‌کنند «مصداق عینی اغتشاشگر» هستند و دولت اعتراض‌های صنفی و اقتصادی را به رسمیت می‌شناسد. در برابر این جملات اما او هم‌زمان، از «دستور رئیس‌جمهور برای پرهیز از برخورد امنیتی با معترضان، تا جایی که به امنیت ملی خدشه‌ای وارد نشود»، سخن گفت. این گزاره‌ها، روی کاغذ، حامل پیامی آرامش‌بخش بود؛ پیامی که می‌خواست از شنیده‌شدن صدای اعتراض بگوید و مرزبندی با خشونت را یادآور شود. اما آنچه در عمل و در میدان رخ داد، تصویری چندپاره و پرابهام از همین سیاست را به نمایش گذاشت؛ تصویری که نقطه کانونی آن، بیمارستان‌ها بودند. ماجرای این روند پر تناقض درباره ورود به بیمارستان و تناقض‌گویی‌ها درباره امنیتی بودن وضعیت یا یک روند عادی اعتراضات اما از شهرستان ملکشاهی آغاز شد. گزارش‌های شاهدان عینی و تأییدات ضمنی برخی نمایندگان مجلس حکایت از آن داشت که مجروحان اعتراضات به بیمارستان امام خمینی ایلام منتقل شده‌اند؛ جایی که باید آخرین پناهگاه برای حفظ جان انسان‌ها باشد. اما به روایت منابع محلی، حضور نیروهای امنیتی در راهروها، تلاش برای انتقال اجباری مجروحان و حتی پیکر جان‌باختگان، فضایی را رقم زد که با اصول بدیهی درمان و آرامش بیمارستانی فاصله داشت...

سیاست ۲

یک کارشناس بازار سرمایه با تأکید بر افزایش سودآوری بورس با ارز تک‌نرخی:

علاوه بر نرخ ارز، محدودیت‌های تجاری و انرژی نیز باید اصلاح شود

چرتکه ۳

پیام عراقچی به وزیر خارجه عراق درباره تهدیدات آمریکا

سیاست ۲

سناتور تندرو آمریکایی، سران ارشد ایران را تهدید کرد

سیاست ۲

معاون ارزی بانک مرکزی استعفا کرد

چرتکه ۳

معاون سیاسی وزیر کشور خبر داد؛

نهایی شدن طرح ساماندهی تجمعات

سیاست ۲

میدری:

دستمزدها را به اندازه تورم افزایش می‌دهیم

دسترنج ۴

دسترسی به مترو بازار تهران مسدود شد

چرتکه ۳

درباره نمایش‌های «زمین بازی»، «باران اسیدی» و «خرگوش»

میل فزاینده در بازنمایی اخلاقیات بحران‌زده طبقات متوسط شهری

فرهنگ و هنر ۶

چرا اندونگ به بزرگ‌ترین مشکل این روزهای استقلال تبدیل شده است

کالبدشکافی یک بحران

آدرنالین ۸

گزارش

در جلسه هیأت دولت مطرح شد؛

تاکید رئیس‌جمهور بر شناسایی و رفع کاستی‌های احتمالی سیاست‌های حمایتی دولت

رئیس‌جمهور بر شناسایی و رفع کاستی‌های تصمیمات اخیر به‌منظور جلوگیری از بروز مشکلات معیشتی برای مردم تأکید کرد و گفت: مقابله جدی و همه‌جانبه با فساد و رانت ارزی باید به‌عنوان یک اقدام اساسی و مستمر در دستور کار قرار گیرد.

به گزارش ریاست جمهوری، یکصد و چهل‌وسومین جلسه هیات دولت، صبح چهارشنبه ۱۷ دی ۱۴۰۴ به ریاست مسعود پزشکیان برگزار شد.

در این جلسه، گزارش جامعی از سوی کارگروه ویژه بررسی تصمیم اخیر دولت درباره نحوه پرداخت یارانه کالاهای اساسی به حلقه نهایی زنجیره مصرف ارائه شد.

همچنین، مجموعه تصمیمات اتخاذشده در حوزه‌های جهاد کشاورزی، تعاون، کار و رفاه اجتماعی، صنعت، معدن و تجارت و نیز سیاست‌های ارزی کشور تشریح و ابعاد مختلف، آثار و پیامدهای آشکار و پنهان این اقدام مهم مورد بررسی، ارزیابی و آسیب‌شناسی قرار گرفت.

رئیس‌جمهور در این نشست با تأکید بر ضرورت هماهنگی و انسجام همه دستگاه‌ها، تصریح کرد: مقابله جدی و همه‌جانبه با فساد و رانت ارزی باید به‌عنوان یک اقدام اساسی و مستمر در دستور کار قرار گیرد.

پزشکیان لزوم شناسایی و رفع کاستی‌ها و پیامدهای اجتماعی احتمالی این تصمیمات را به منظور جلوگیری از بروز مشکلات معیشتی برای مردم مورد تاکید قرار داد.

طرح معیشتی دولت با پشتوانه دانشگاه‌ها صورت گرفت

در همین راستا، معاون اول رئیس‌جمهور نیز با تاکید بر اینکه حل همه مسائل از طریق دانشگاه‌ها راهبرد اصلی نظام و دولت چهاردهم است، گفت: اقدامات و طرح‌های اخیر دولت در طرح معیشتی و امنیت غذایی و همچنین بنزین با پشتوانه دانشگاه‌ها و بهره‌گیری از نظرات کارشناسی آنان بود.

محمدرضا عارف روز چهارشنبه در جلسه بررسی ارتقاء علم و فناوری کشور که با حضور وزرای بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و علوم، تحقیقات و فناوری برگزار شد، با اشاره به اینکه دانشگاه‌ها و مراکز علمی و پژوهشی در دولت چهاردهم به خوبی به میدان آمدند و در این دولت به ظرفیت دانشگاه‌ها در پیشرفت و توسعه کشور اعتقاد داریم، افزود: رویکرد دولت وفاق ملی بر این مبناست که می‌توانیم چالش‌ها و ناترازی‌ها را با پشتوانه خوب علمی پشت سر بگذاریم و از اقدامات لحظه‌ای و مقطعی پرهیز کردیم و پذیرفتیم حاکمیت علمی و فناوری بر تصمیمات دولت چهاردهم حاکم باشد.

وی با بیان اینکه برای حل مشکلات و ناترازی‌ها به دانشگاه‌ها مراجعه کردیم و در بسیاری از موارد نیز دانشگاه‌ها به ویژه در شهرستان‌ها داوطلبانه برای کمک به دولت به میدان آمدند، گفت: حل همه مسائل از طریق دانشگاه‌ها راهبرد اصلی نظام و دولت چهاردهم است.

معاون اول رئیس‌جمهور خاطرنشان کرد: هدف‌گذاری و چشم‌انداز رتبه اول علمی و فناوری جمهوری اسلامی ایران در منطقه و همچنین جایگاه تاثیرگذار علمی در جهان به اتکای ظرفیت‌های علمی کشور دیده شده است و در کنار آن کلیدواژه مرجعیت علمی شأن مردم، تمدن ایرانی-اسلامی و حاکمیت است که باید بار دیگر دستاوردها و مرجعیت علمی ایران در قرون اولیه اسلام را احیا کنیم.

عارف با اشاره به دستاورد بزرگ پرتاب و فعال شدن سه ماهواره ایرانی در مدار کره زمین در روزهای گذشته توسط شرکت‌های دانش‌بنیان، تاکید کرد: مدیریت و ساخت یکی از این ماهواره‌ها توسط شرکت‌های دانش‌بنیان و به دست جوانان ایرانی اقدامی ارزشمند است که با شناختی که از این توانایی‌های علمی کشور در حوزه فضایی داشتم، قبل از پرتاب ماهواره به دانشمندان ایرانی دخیل در این پروژه‌ها تبریک گفتم چرا که در کنار نتیجه پرتاب، ساخت ماهواره به دست شرکت‌های دانش‌بنیان ایرانی حائز اهمیت است.

وی همچنین به برگزاری جلسات متعدد دولت با بخش‌های علمی و فناورانه و به ویژه رویکرد علمی رئیس‌جمهور برای حل همه مسائل و ناترازی‌های آب و برق اشاره و تاکید کرد: در جلسات احیای دریاچه ارومیه مطرح شد که دانشگاه‌های این منطقه و تهران برای نجات این دریاچه به صورت جدی درگیر هستند.

معاون اول رئیس‌جمهور تصریح کرد: اگر دانشگاه‌ها به جایگاه اصلی خود بازگردند، تضمین کننده ادامه راه آنها حتی با تغییر دولت‌ها خواهد بود.

عارف با اشاره به دستاوردهای حوزه پزشکی کشور پس از پیروزی انقلاب اسلامی ادامه داد: در ابتدای پیروزی انقلاب اسلامی پزشکان سایر کشورها در ایران مشغول به فعالیت بودند و برای ساده‌ترین بخش‌های پزشکی مجبور به بهره‌گیری از سایر کشورها بودیم اما امروز تبدیل به یک مدعی در حوزه پزشکی در جهان شده‌ایم و هیچ رشته تخصصی و فوق تخصصی پزشکی سراغ نداریم که سرآمد جهانی نباشیم.

وی با تاکید بر اینکه دولت بر ظرفیت‌های علمی و فناوری داخلی حساب باز کرده است، گفت: اقدامات و طرح‌های اخیر دولت در طرح معیشتی و امنیت غذایی و همچنین بنزین با پشتوانه دانشگاه‌ها بود که خوشبختانه بازتاب خوبی در جامعه داشت و با وجود زمانبری اتخاذ تصمیمات، اجرای این طرح‌ها اجماع نخبگانی و بهره‌گیری از نظرات دانشگاهی را به همراه داشت. اجرای طرح بنزین پس از بررسی‌ها و همفکری‌های متعدد با دانشگاهیان اجرایی شد و نتیجه آن استقبال مردم بود.

معاون اول رئیس‌جمهور با اشاره به عزم دولت در افزایش سهم پژوهش در تولید ناخالص داخلی گفت: جامعه دانشگاهی و مراکز علمی و پژوهشی بیشتر از توقع دولت در بخش‌های راهبردی و دفاعی در طول چندماه گذشته کمک کرده‌اند و اگر امروز نظام جمهوری اسلامی ایران اعلام می‌کند که رژیم غاصب صهیونیستی جرات تکرار حمله به ایران را ندارد و در صورت ارتکاب این اشتباه، پاسخ محکم‌تری دریافت خواهد کرد، به پشتوانه اقدامات علمی چند ماه گذشته است که اساتید دانشگاهی و نخبگان علمی کشور بدون ادعا به میدان آمدند.

عارف همچنین با بیان اینکه تولید علم و فناوری به اتکای دانشمندان جوانان ایرانی میسر است، ادامه داد: دستاوردهای علمی مرهون تلاش جوانان ایرانی بوده که نشان دهنده ظرفیت بالای دانشمندان جوان است و تکلیف و مسئولیت دولت و نظام را بیشتر می‌کند. وی با تاکید بر ضرورت فراهم آوردن شرایط کار و فعالیت‌های علمی جوانان نخبه از جمله تامین ابزار کار و امکانات زندگی و معیشت، گفت: باید بتوانیم ظرف سه سال آینده عقب‌ماندگی‌ها در هدف‌گذاری رسیدن به جایگاه اول علمی منطقه را جبران کنیم و از اساتید و دانشمندان به عنوان سرمایه‌های اصلی کشور انتظار داریم به دولت راهکار نشان دهند.

معاون اول رئیس‌جمهور با بیان اینکه شهادت می‌دهم که در جلسات هیات دولت مسئله‌ای مربوط به پیشرفت و توسعه دانشگاه‌ها نبود که دولت مخالفتی داشته باشد، افزود: این توجه دولت به بخش علمی کشور، فرصتی است که مسئولیت دانشگاه و مراکز علمی و پژوهشی را سنگین‌تر می‌کند و همچنین پیشرفت‌های علمی و فناورانه کشور نیز مرهون حمایت‌ها، همراهی و دلسوزی‌های مقام معظم رهبری است و رهبر معظم انقلاب در حل مسائل مرتبط با دانشگاه‌ها همواره کمک و یاری کردند.

دولت برای ساخت مسکن دانشجویان پزشکی در حال برنامه‌ریزی و اقدام است

عارف با اشاره به اقدامات دولت از جمله امضای تفاهم‌نامه بین وزارتخانه‌های علوم و بهداشت با راه و شهرسازی برای ساخت مسکن اساتید خاطرنشان کرد: دولت برای ساخت مسکن دانشجویان پزشکی و افزایش رفاه دانشجویان در حال برنامه‌ریزی و اقدام است.

در این جلسه که به‌ریاست معاون اول رئیس‌جمهور برگزار شد، در خصوص راهکارهای رفع موانع توسعه همکاری‌های بین‌المللی علمی با کشورهای جهان و همچنین افزایش تعداد دانشگاه‌های ایرانی در جمع دانشگاه‌های برتر جهان طبق هدف‌گذاری‌های برنامه هفتم پیشرفت بحث، تبادل نظر و تصمیم‌گیری شد.

گفت و گو

مرعشی:

برای نجات کشور، مثلث تهران، ریاض واشنگتن تشکیل شود

حسین مرعشی می گوید: لازم نیست الان وارد مذاکره دوجانبه با آمریکا شویم. من «مذاکره سه‌جانبه ایران، عربستان و آمریکا» را پیشنهاد می کنم. هدف از این مذاکره، پی‌ریزی یک بلوک اقتصادی مهم در خاورمیانه و آسیای میانه است. این پیشنهاد را به عنوان یک راهکار کاملاً شدنی و واقع‌بینانه مطرح می کنم.

ایران امروز در نقطه‌ای ایستاده است که شاید بتوان آن را «چهارراه حوادث» نامید؛ نقطه‌ای که در آن، نارضایتی‌های انباشته‌شده داخلی با فشارهای سنگین بین‌المللی تلاقی کرده‌اند. هر کنشگر و ناظری از دریچه‌نگاه خود راهکاری بروی برون رفت از این شرایط می دهد.

در همین رابطه خبرآنلاین با حسین مرعشی دبیر کل حزب کارگزاران به گفتگو نشسته است. مرعشی تعارفات را کنار می گذارد و برای نجات کشور از وضعیت فعلی، نسخه‌ای ترکیبی از تصمیمات داخلی و خارجی می پیچد.

در حالی که بسیاری از مذاکره مستقیم با آمریکا ابا دارند یا آن را بیهوده می‌دانند، مرعشی می گوید باید یک همکاری «همکاری سه‌جانبه بین ایران، عربستان و آمریکا در منطقه» شکل بگیرد تا یک بلوک اقتصادی مهم در خاورمیانه پی‌ریزی رشود. دبیر کل حزب کارگزاران پیشنهادهای دیگری نیز دارد.

مشروح گفتگوی خبرآنلاین با حسین مرعشی را در ادامه بخوانید؛

شما شرایط کنونی کشور را چگونه ارزیابی می کنید؟

با توجه به شرایط پیچیده‌ی امروز ایران، چند مشکل و عامل به‌طور هم‌افزا وضعیت کشور را دشوار کرده‌اند. این مسائل مدیران را مجبور می کند تصمیمات مهمی برای عبور از بحران بگیرند.

اولین مسئله، «نارضایتی عمومی» است. مردم از شرایط اقتصادی، مشکلات فرهنگی و اجتماعی، فساد و ناکارآمدی سیستم‌های اداری و اقتصادی ناراضی‌اند. این نارضایتی بستر بسیاری از بحران‌های دیگر کشور است.

دوم، ادامه تحریم‌های بین‌المللی و ضعف مدیریت‌های اجرایی و اقتصادی، از جمله ضعف دولت آقای پزشکیان در ساماندهی اقتصاد، موج تورم را تشدید کرده است. افزایش قیمت مواد غذایی و فشار بر معیشت روزمره، مردم را بیش از پیش نگران کرده است.

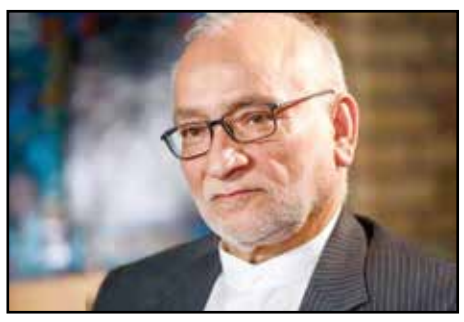

سوم، اعتراضاتی است که به نظر می‌رسد بخشی از آن به نظر سازماندهی شده و با هدایت دشمنان خارجی ایران رخ می‌دهد.

چهارمین عامل، شیطنت دشمنان خارجی، به‌ویژه آقای نتانیاهو با حمایت آقای ترامپ، است. هدف آن‌ها تشدید بحران داخلی ایران و گرفتن امتیاز از کشور است.

این شرایط به گونه‌ای است که تصمیم گیری فوری می‌طلبد و ما نباید اجازه دهیم که دشمنان از نارضایتی مردم سوءاستفاده کنند و برای گرفتن امتیاز ایران را در تنگنا قرار دهند. لازم است اقدامات عملی، سریع و مؤثر برای آرام کردن جامعه، حمایت از مردم و تقویت اقتصاد انجام شود.

وزرای منفعل باید بروند

شما چه راه حلی دارید؟

در عرصه‌ی مدیریت داخلی، ضروری است که «ترمیم کابینه» صورت گیرد. این تغییرات باید به آرامش مردم کمک کند و امید ایجاد کند که دولت می‌خواهد با تصمیمات جدی، مشکلات کشور را حل کند. جایگزینی مدیران ناکارآمد یا منفعل با «مدیران جسور، تصمیم گیر و کارساز» یکی از نیازهای فوری کشور است.

در عرصه‌ی بین‌المللی هم ایران باید سیاست‌هایی دنبال کند که با زآفرینی اقتصادی و توسعه را ممکن کند. محور سیاست خارجی باید «تقویت روابط کشورهای خاورمیانه با هدف همکاری‌های اقتصادی وسیع و استفاده از اقتصاد برای ابزار صلح» باشد.

امروز خاورمیانه و آسیای میانه بیش از هر زمان دیگری به همکاری گسترده نیاز دارند تا این منطقه به یک بلوک اقتصادی مهم تبدیل شود. ایران می‌تواند نقش کارساز واسطه بین آسیای میانه و خاورمیانه را ایفا کند.

برای آغاز چنین حرکتی، ضروری است یک «همکاری سه‌جانبه بین ایران، عربستان و آمریکا» شکل بگیرد. با هدایت این سه کشور، در گام‌های بعدی می‌توان کشورهای دیگر منطقه مانند امارات، قطر، مصر و کشورهای آسیای میانه را هم به این مجموعه اضافه کرد.

ایران باید در سیاست منطقه‌ای با ابتکار عمل جدید، افق‌هایی روشن برای آینده ایجاد کند. این افق‌ها می‌تواند ثبات خاورمیانه را افزایش دهد و ان‌شاءالله به شکوفایی اقتصادی و صلح پایدار منجر شود.

لاریجانی و پزشکیان پرچمدار به کارگیری «فن‌سالاران» شوند

در ادامه بحث ترمیم کابینه، امروز «اتحاد نیروهای میانه» در کشور، از اصولگرایان میانه تا اصلاح‌طلبان میانه، یک ضرورت اجتناب‌ناپذیر است. همچنین تشکیل تیم‌های فن‌سالار برای اداره کشور و پی‌گیری سیاست‌های آینده، بسیار حیاتی است.

امیدوارم شخصیت‌هایی مانند آقای پزشکیان یا آقای لاریجانی در شورای امنیت ملی، بتوانند این نیروهای میانه و فن‌سالار را دور هم جمع کنند و باید فرصت نقش‌آفرینی و اثرگذاری برای آن‌ها فراهم شود تا بتوانند به کشور کمک کنند و ایران از این مرحله سخت سیاسی و اجتماعی عبور کند.

افراد مسئول باید پاسخگو باشند

آقای مرعشی، کدام بخش‌های کابینه را فکر می کنید باید تغییر پیدا کند؟

من روی بخش خاصی تأکید ندارم، اما با توجه به شرایطی که امروز مردم تجربه می کنند، برخی باید مسئولیت بپذیرند. چرا نتوانستند مدیریت کنند؟ پس از تجاوز ۱۲ روزه اسرائیل و فضای مثبتی که ایجاد شد، عده‌ای نقش منفی ایفا کردند.

به گفته مقامات قضایی، برخی «ترک فعل» کردند. کشور را از فضایی که با وجود سختی دوران جنگ، شاهد وحدت و هماهنگی مردم با نظام بود، به نقطه‌ای رساندند که اکنون شاهد اعتراضات هستیم.

در نهایت، کسانی که مسئولیت دارند باید پاسخگو باشند. بهترین شکل مسئولیت‌پذیری هم ایجاد تغییرات در مدیریت است تا شرایط بهبود پیدا کند.

پیشنهاد شکل‌گیری مثلث تهران، ریاض، واشنگتن برای عبور از بحران

به ابتکار عمل با آمریکا اشاره کردید. در ارتباط با سیاست خارجی، فکر می کنید چقدر محتمل و شدنی است که برای عبور از این بحران وارد مذاکره با آمریکا شویم؟

ما لازم نیست الان وارد مذاکره دوجانبه با آمریکا شویم. من «مذاکره سه‌جانبه ایران، عربستان و آمریکا» را پیشنهاد می کنم. هدف از این مذاکره، پی‌ریزی یک بلوک اقتصادی مهم در خاورمیانه و آسیای میانه است. این پیشنهاد را به عنوان یک راهکار کاملاً شدنی و واقع‌بینانه مطرح می کنم.